

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

לפני כב' השופטת ריבה ניב

תובעים
1.אתיקה השקעות בע"מ
2.אופיר ורדי

נגד

נתבעים
1.הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ
2.קובי פרנקו

ב"כ התובעים: עו"ד צבי הר נבו
ב"כ הנתבעת: עו"ד סיגלית בלומברג
ב"כ הנתבע: עו"ד דורון זיסו

פסק דין

1

2 לפני תביעה בעילת הפרת זכויות יוצרים, הפרת זכות מוסרית ועשיית עושר ולא במשפט.

3

4

1. רקע

5 אופיר ורדי (להלן: "התובע") הוא מנהלה ובעל המניות של חברת אתיקה השקעות בע"מ
6 (להלן: "הנתבעת") העוסקת בבנייה וקידום אתרי אינטרנט (יחד יקראו להלן: "התובעים").
7 עילת התביעה- העתקת שני מאמרים שהועתקו, על פי הנטען, על ידי הנתבע קובי פרנקו,
8 מאמן אישי המועסק בהולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ, רשת מכוני כושר (להלן:
9 "הנתבעת", להלן יחד: "הנתבעים") ופורסמו באתר האינטרנט של הנתבעת. לטענת
10 התובעים, בנוסף להפרת זכויות יוצרים- מוסרית וכלכלית כאחד, הפיקו הנתבעים רווח
11 מתכני המאמרים, בהיותם מתחרים של הנתבעת בתחום בו עסקו המאמרים (אימון אישי).
12 התביעה הוגשה לסכום של 120,000 ש"ח.

13

14

2. תמצית טענות התובעים

15 התובעים טענו כי הנתבעים העתיקו מתוך 2 מאמרים פרי עטם שפורסמו באתר האינטרנט
16 הרשום על שמה של הנתבעת - ושלהם זכויות היוצרים בהם. לטענתם, יש בהעתקה משום
17 הפרת זכות יוצרים שלהם ביצירות, הפרת הזכות המוסרית ועשיית עושר שלא במשפט.
18 לשיטת התובעים גם מקום בו הושמטו חלקי משפטים מתוך המאמרים, מדובר בהעתקה
19 אסורה ומפרה של זכויותיהם.
20

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1 עוד טענו התובעים כי ככל שעולה טענה כי הזכות שייכת לאחר, או שהיא אינה מקורית,
2 הנטל להוכיח זאת, מוטל על הנתבעים. לשיטתם, לא הרימו הנתבעים נטל זה.
3
- 4 **תמצית טענות הנתבעת** .3
- 5 הנתבעת טענה כי המאמרים אינם יצירות מוגנות כמשמעותן בחוק שכן נעדרת מהם דרישת
6 המקוריות, היצירתיות וההשקעה ולכן לא הפרה דבר. לשיטתה, הועתקו מספר משפטים
7 ממאמרה של הגב' שרון ברודצקי שהעמידה אותו לרשות הציבור באתר "מאמרים". מאמר
8 זה של שרון אינו מקורי אלא לקט של מאמרים אחרים שפורסמו. עוד טענה כי התובעים לא
9 ציינו את שמם ככותבי המאמר - ועל כן לא קמה חזקה כי הינם בעלי זכויות ואף לא הוכח
10 על ידם כי הינם כאלה.
- 11 הנתבעת הוסיפה כי התובעים מעתיקים מאמרים ממקורות אחרים, על מנת לאגור תכנים
12 רבים ובכדי ליצור מעין מלכודת ל"מעתיקים" שלא העתיקו מהם - (לטענתה הוגשו על ידי
13 התובעים בשנה האחרונה כ - 20 תביעות בעילת הפרת זכות יוצרים).
- 14
- 15 **תמצית טענות הנתבע** .4
- 16 הנתבע חזר על טענות הנתבעת והוסיף כי ככל שהפר זכות יוצרים, הינו בבחינת מפר תמים,
17 שכן באתר "מאמרים" ממנו העתיק חלק מהתכנים כתוב כי האתר מכיל מאמרים לשימוש
18 חופשי ולנחלת הכלל.
- 19
- 20 **דין** .5
- 21 המאמרים שבלב התביעה נכתבו ע"י הגב' שרון ברודצקי והם נושאים את הכותרת "אימון
22 לשיפור איכות החיים". במאמרים, אשר התפרסמו באתר "selfhelp" שבבעלות התובעת,
23 מגדירה הכותבת מהו האימון האישי לאיכות החיים וממליצה עליו כדרך להשגת יעדים
24 ושיפור החיים. כך למשל נכתב שם: **"מהו הצעד הראשון להשגת האושר? הצעד הראשון**
25 **להשגת האושר הוא הכנסת האפשרות הזו לפילוסופיית החיים. אדם שמניח כי קיימת**
26 **האפשרות שהוא יעבור את החיים הללו מתוך תחושות חיוביות ושמחה, יכול להתחיל**
27 **להתאמן על צורות הרגלי מחשבה והתנהגות שיתמכו בגישה זו."**
- 28 שורות זהות נמצאו במאמרו של הנתבע 2 אשר התפרסמו באתר האינטרנט של הנתבעת 1.
- 29
- 30 חוק זכויות יוצרים תשס"ח-2007 (להלן "החוק") מגן על חמישה סוגים של יצירות. היצירה
31 הספרותית היא אחת מהם. מאמר- יהיו אורכו ואיכותו אשר יהיו, נחשב ליצירה מוגנת. גם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1 דרישת היצירתיות בו איננה גבוהה. בכל הנוגע למאמרים, מכוונת ההגנה לאופן הביטוי-
 2 הרובד המילולי, בשונה מהתוכן .
- 3 זכותיותו של יוצר מוגדרות בסעיף 11 לחוק. זוהי הזכות הבלעדית "לעשות ביצירה או
 4 בחלק מהותי ממנה" את השימושים המפורטים שם (לרבות העתקה).
 5
- 6 חרף הבעלות, מקנה החוק זכות לשימוש ביצירה מוגנת, ובתנאי שהשימוש מותר כאמור .7
 7 בפרק ד' לחוק. בין היתר מותר השימוש ההוגן (ס' 19) והשימוש האגבי (ס' 22). "19(א)
 8 שימוש הוגן ביצירה מותר למטרות כגון אלה: לימוד עצמי, מחקר, ביקורת, סקירה, דיווח
 9 עיתונאי, הבאת מובאות, או הוראה ובחינה ע"י מוסד חינוך. (ב) לצורך בחינה של הוגנות
 10 השימוש ביצירה לעניין סעיף זה, ישקלו, בין השאר, כל אלה:
 11 (1) מטרת השימוש ואופיו.
 12 (2) אופי היצירה שבה נעשה השימוש
 13 (3) היקף השימוש, מבחינה איכותית וכמותית, ביחס ליצירה בשלמותה.
 14 (4)"
 15
- 16 על פי ס' 54 לחוק רשאי בעל זכות היוצרים להגיש תביעה על הפרתה, ואם ניתן לגביה רשיון .8
 17 ייחודי כהגדרתו בס' 37 (ד)- גם בעל הרשיון. לשיטת הנתבעים, היות ואין חולקין כי המאמר
 18 נכתב ע"י גבי שרון ברודצקי, לא הוכיחו התובעים כי ניתנה להם הזכות לתבוע בגין
 19 ההעתקה, גם אם היתה כזו. הנני מקבלת את הטענה.
- 20 על התובע להוכיח את זכותו ביצירה: ר' טוני גרינמן, זכויות יוצרים, התשס"ד-2003, בעמ'
 21 342: "כאמור, היסוד הראשון שעל התובע בגין הפרת זכות היוצרים להוכיח הוא קיום
 22 זכותו שלו. כאשר מדובר בזכות יוצרים ראשונית, יתכן כי לא ידרש להוכחת הזכות יותר
 23 מאשר עדותו בעל פה של התובע, שלא נסתרה בבית המשפט, על כך שהוא יצר את היצירה.
 24 אך אם הוא טוען לבעלות מכח העברה, הוא יידרש לרוב להציג את מסמך ההעברה,
 25 ולעיתים את שרשרת ההעברות שדרכה עברה אליו הזכות מהבעלים המקוריים". "תובע,
 26 שטענתו לזכות יוצרים שנויה במחלוקת של ממש, ושלא הניח לפני בית המשפט תשתית
 27 ראיתי מתאימה, עלול לצאת וידיו על ראשו." (שם, עמ' 639).
- 28 בפרק ה' לחוק שכותרתו "בעלות בזכות יוצרים" נקבע:
 29 "33 (1) היוצר של יצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה;
 30 ...
 31 34. מעביד הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה שנוצרה על ידי עובדו לצורך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1 עבודתו ובמהלכה, אלא אם כן הוסכם אחרת.
- 2 **35. (א) ביצירה שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה, כולה או**
- 3 **חלקה, הוא היוצר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין המזמין והיוצר, במפורש או**
- 4 **במשתמע.**
- 5 ...
- 6 **37. (א) זכות יוצרים ניתנת להעברה בחוזה או על פי דין, ורשאי בעל הזכות לתת לגביה**
- 7 **רישיון ייחודי או רישיון שאינו ייחודי.**
- 8 (ב) העברת זכות היוצרים או מתן הרישיון, כאמור בסעיף קטן (א), יכול שיהיו לגבי
- 9 זכות היוצרים, כולה או חלקה, וניתן להגבילם למקום מסוים, לתקופה מסוימת או
- 10 לעשיית פעולה מסוימת ביצירה.
- 11 (ג) חוזה להעברת זכות יוצרים או למתן רישיון ייחודי לגביה, טעון מסמך בכתב.
- 12 [ההדגשות שלי ר.נ.]
- 13
- 14 11. כאמור, העברת זכות יוצרים טעונה מסמך בכתב. יחד עם זאת, אין דרישת הכתב מהותית:
- 15 "מרבית בתי המשפט שנדרשו לסוגיה רואים בדרישת הכתב דרישה ראיתית בלבד. מכאן,
- 16 שהיעדרו של כתב לא יהיה גורלי אם קיימות ראיות אחרות שמוכיחות את ביצוע העסקה,
- 17 ובכך את גמירות דעתם של הצדדים. כמו כן, נראה כי אין צורך שהכתב יתקיים בכל מקרה
- 18 במועד ביצוע העסקה. הוא יכול להיוצר לאחר שכבר הושגה הסכמה בעל פה בדבר העברת
- 19 הזכות. במקרה כזה, יראו את ההעברה ככזו שהתקימה במועד ההסכמה בעל פה ולא
- 20 במועד יצירת המסמך." (שם, עמ' 549).
- 21
- 22 12. בכתב התביעה לא צוין כי התובע לא כתב את המאמרים ו/או כי זכות היוצרים בהם הועברה
- 23 אליו מכוח הסכם עם הגב' ברודצקי. כל שנכתב הוא: "ברי הוא כי התובעים הינם בעלי
- 24 זכויות היוצרים במאמרים המופיעים באתר אשר נכתבו על ידי התובע 2 ו/או על ידי מי
- 25 מטעמה של התובעת 1 וכן התובע 2 הינו בעל הזכויות המוסריות במאמרים שנכתבו על
- 26 ידו". כך גם בתצהיר התובע ס' 8, 14, 21. מעדותו (עמ' 14,15) עלה כי הוא לא כתבם.
- 27 בסיכומיו נכתב כי הם נכתבו ע"י פרילנסר וכי בהסכמים עם הכותבים השונים נקבע כי
- 28 זכויות היוצרים במאמרים הינן של המזמין.
- 29
- 30 13. לתובעת מספר אתרי אינטרנט העוסקים בנושאים רבים. בין היתר הינם מעניקים עצות
- 31 בנושאי חוק. באחד מאתרי התובעת (7/נ) נכתב: "במידה ולא קיים הסכם כתוב המעיד על

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 10-12-3087 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1 זכותו של בעל זכויות היוצרים, מגדיר החוק במספר מקרים את זהותו של בעל הזכויות...
2 במידה והיצירה הוכנה ע"י עובד פרילנסר, זכויות היוצרים הן שלו."
3 כך גם העיד התובע:
4 "ש. באתר הזה אתם מסבירים לגולש כי כאשר פרי לנסר כותב מאמר לאתר אינטרנט,
5 זכויות היוצרים הן של הפרי לנסר ולא של האתר.
6 ת. למיטב ידיעתי הזכויות המוסריות שייכות לכותב, יחד עם זאת, כל אחד יכול למכור את
7 זכויות היוצרים ובכל הסכם שיש לי עם כותב מאמרים פרי לנס, מצוין שכל זכויות היוצרים
8 עוברות לידי.
9
10 14. משמעות הענקת רישיון שימוש ביצירה - היא הותרת זכות היוצרים בידי היוצר וקביעת
11 המסגרת המותרת לשימוש אצל בעל ההרשאה, בהסכם הרישיון.
12 מבלי להכנס לשאלה האם במקרה שלפני מדובר ביצירות הראויות להגנת זכות יוצרים,
13 התובעים כלל לא הראו מה טיב הזכות שהוענקה להם – ואם בכלל הוענקה זכות כזו.
14
15 15. בסיכומיהם כתבו התובעים: "הואיל ועליהם הנטל, היה על הנתבעים להעיד את גב'
16 ברודצקי ולהוכיח, על פי עדותה, כי לא העבירה את זכות היוצרים לתובעים...הנתבעים
17 יטענו כי הנתבע דיבר גם דיבר עם הגב' ברודצקי, כי הגב' ברודצקי הבהירה לו כי זכויות
18 היוצרים הועברו לתובעים וכי הם הבעלים של זכויות היוצרים. במצב דברים זה, העדת
19 הגב' ברודצקי היתה שופכת אור על העובדות כהיותן ואלה היו סותרות את עמדת הנתבע
20 ואת טענותיו. ההלכות בדבר הימנעות מלהציג ראיה ידועות."
21
22 16. הנני דוחה את הטענה. כאמור, מוטל הנטל על התובעים אשר לא הציגו כל חוזה המעניק
23 להם את הזכות במאמרים שכתבה הגב' ברודצקי, כפרי לנסר. התובע אף הודה כי הכותבת
24 איננה מודעת כלל להליך המשפטי ומכאן שגם מסמך מאוחר יותר, המעיד על גמירות הדעת
25 הקודמת לא הוגש.
26
27 17. הימנעות מהבאת עד דרוש משחקת כנגד מי שנמנע מהבאתו: "בית משפט זה עמד במספר
28 הזדמנויות בעבר על כך ש"אי הבאתו של עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד כי
29 יש דברים בגו, וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד"
30 (ראו למשל, ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתתיהו, פ"ד מה(4) 651, 658
31 והאסמכתאות המופיעות שם). (ע"א 4226/05 בנק אגוד לישראל בע"מ נ' סאטא אטיא).
32 כאן, באי הבאתה של העדה נחרץ גורלה של תביעת התובעים אשר לא הוכיחו כי זכות
33 היוצרים במאמרים שכתבה, ניתנה להם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1
2
- 3 18. אלא שבכך לא די. גם לו קבעתי כי הועברה לתובעים זכות יוצרים-מקום בו זכות היוצרים
4 הראשונה אינה שייכת ליוצר, קיימות עמדות שונות באשר לשאלת שיוכה של הזכות
5 המוסרית: (ר' למשל ת"א (י-ם) 2441/89 קוק נ' סקאלר, פ"מ תשנ"ב(4) 3, 21; ש' פרזנטי,
6 "דיני זכויות יוצרים", אוגוסט 2008, בעמ' 1146; י' ויסמן, "הזכות האישית (droit
7 moral) בדיני זכויות יוצרים", מחקרי משפט ז', תשמ"ט, 51, 60-61; י' ויסמן, "מענין
8 לענין בזכויות יוצרים", הפרקליט מה (תשס"א) 229, 236; ת"א (י-ם) קימרון נ' שנקס, פמ
9 תשנ"ג (3) 10, פסקה 24; ת"א (י-ם) 8308/06 מחולה המרכז למחול בע"מ נ' חנן כהן (פורסם
10 בנבו) עמ' 21; ט' גרינמן, "זכויות יוצרים", התשס"ד-20 03, בעמ' 525). אני סבורה כדעת
11 אלה הטוענים כי במקרה כזה, קיים פיצול בין הזכות המוסרית לזכות הכלכלית.
12
- 13 19. לעמדותי, נכונה הגישה לפיה בשל אופיה היחודי, לעולם תיותר הזכות המוסרית בידי יוצרה
14 ותמשיך להתקיים גם לאחר שהזכות הכלכלית, כולה/ חלקה הועברה לאחר. (ר' גם כותרת
15 ס' 45 (א) לחוק, המגדירה כי הזכות המוסרית היא אישית, וס' 45(ב) בו נכתב: "הזכות
16 המוסרית היא אישית ואינה ניתנת להעברה, והיא תעמוד ליוצר אף אם אין לו ביצירה זכות
17 יוצרים או אם העביר את זכות היוצרים ביצירה, כולה או חלקה, לאחר").
18
- 19 20. לפיכך ברי כי גם לו היתה מוכחת העברת בעלות או זכות יוצרים על המאמרים, העברה זו
20 פירושה הקניית הזכות הכלכלית בלבד. משהתברר כי התובעים לא כתבו איזה מהמאמרים
21 הנוגעים לתביעה – ממילא לא היה מקום לקבוע כי הינם זכאים לפיצוי בגין הפרת הזכות
22 המוסרית, שאיננה שלהם.
23
- 24 21. לסיכום סברתי כי התובעים לא הוכיחה בעלות בזכויות יוצרים (ככל שקמה זכות כזו, היינו
25 ככל שהמאמרים עומדים בתנאי הדין בדבר מקוריות, יצירתיות, השקעה וכו' – ולא דנתי
26 בכך מהשיקולים שפורטו לעיל). לאור הנימוקים שצויינו לעיל - גם אין לדבר על הפרת זכות
27 מוסרית ואף לא בעשיית עושר ולא במשפט.
28
- 29 22. משכך, לא דנתי ולא נשללה טענת הנתבע כי נעזר במאמריה של הגבי ברודצקי אשר פורסמו
30 גם באתר "מאמרים" הפתוח לשימוש הציבור ובטענתו כי הוא "מפר תמים" אשר "לא ידע
31 ולא היה עליו לדעת במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה". מפר כזה, על פי ס' 58

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 3087-12-10 אתיקה השקעות בע"מ ואח' נ' הולמס פלייס אינטרנשיונל בע"מ ואח'

- 1 לחוק לא יחויב בתשלום פיצויים עקב ההפרה.
- 2
- 3
- 4
- 5 סיכומו של דבר- התביעה נדחית.
- 6 התובעים יחד ולחוד ישאו בשכ"ט עוה"ד הנתבעים בסך 15,000 ₪ (7,500 ₪ לכ"א
- 7 מהנתבעים).
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13 ניתן היום, ב' סיון תשע"ב, 23 מאי 2012, בהעדר הצדדים.
- 14

ריבה ניב, שופטת

- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20